

Preken 24. s. i treenighetstiden 2017. Matt 18,1-6.10-14

Dette hellige evangeliet står skrevet hos evangelisten Matteus i det 18. kapitlet.

Nettopp da kom disiplene og spurte Jesus: «Hvem er den største i himmelriket?» Da kalte han til seg et lite barn, stilte det midt iblant dem og sa: «Sannelig, jeg sier dere: Uten at dere vender om og blir som barn, kommer dere ikke inn i himmelriket. Den som gjør seg selv liten som dette barnet, han er den største i himmelriket.

Og den som tar imot et slikt lite barn i mitt navn, tar imot meg. Men den som lokker til fall en av disse små som tror på meg, han var bedre tjent med å få en kvernstein hengt om halsen og bli senket i havets dyp.

Pass dere for å forakte en eneste av disse små! For jeg sier dere: De har sine engler i himmelen som alltid ser min himmelske Fars ansikt. *Menneskesønnen er jo kommet for å berge de bortkomne. •

Hva mener dere? Dersom en mann har hundre sauer og én av dem går seg vill, lar han ikke da de nittini være igjen i fjellet og går og leter etter den som er kommet på avveier? Og skulle han

finne den – sannelig, jeg sier dere: Da gleder han seg mer over denne ene enn over de nittini som ikke har gått seg vill. Slik vil heller ikke deres Far i himmelen at en eneste av disse små skal gå tapt.

Slik lyder det hellige evangeliet.

Barnet er vårt ømmeste punkt. Det treffer oss midt i hjertet når vi opplever at et barn blir krenket, eller lider. Det vekker vår medfølelse og vår harme. I møte med barnet kommer våre edleste følelser frem, vår ømhet og vår beskyttelsestrang. Det er ikke uten grunn Jesus tar sterke virkemidler i bruk når han sier slike ting som at den som krenker et barn – eller *lokker til fall* – som det uttrykkes her, var bedre tjente med å senkes på havets dyp med en kvernstein rundt halsen. Ja, er det ikke bedre å være død enn å ha gjort seg skyldig i at barn lider? Her er det Jesu *sinne* som snakker, den rettferdige vreden på det vergeløse barnets vegne.

Barnet er vårt ømmeste punkt i verden i dag. Barn selges inn i prostitusjon og annen form for menneskehandel.

Menneskehandel er den tredje største virksomheten innenfor svart økonomi i verden i dag. Ingen normalt utrustede

mennesker vil bifalle det som skjer, men her vi sitter, blir vi maktesløse. Kan *jeg* gjøre noe for å hindre overgrepene og uretten? Kanskje finnes det grep i møte med barnarbeid, kanskje kan vi bli mer bevisste på å unngå produkter som er laget av barn – men det blir likevel en gråsoner i forhold til de virkelig stygge overgrepene. Kanskje er det beste vi kan gjøre å fortsette å støtte hjelpeprosjekter fjernt og nært som løfter mennesker ut av fattigdom. For ingen selger barna sine fordi de *vil*, men fordi de ikke vet sine arme råd.

Barn er vårt ømmeste punkt fordi de mange ganger er så *ønsket*! Temaet for gudstjenesten er «Mennesket er ikke til salgs», og tankene går til barn som blir laget ved hjelp av ulovlig surrogati, produsert i fattige land og solgt til rike mennesker i i-land. Kan mennesker kjøpes? Vi nærmer oss smertepunktet, for én ting er at det er lett å fordømme salg av mennesker til kriminell virksomhet hvor barn lider, men hva med å få barn fordi man som voksen trenger noen å elske? Er det verre å skaffe seg barn på en utradisjonell måte, enn å få barn på gamlemåten? Hensikten er jo den samme: Vi lengter etter å få øse kjærlighet over dette lille vesenet? Er det galt å elske? Den etiske diskusjonen strammer seg til når vi beveger oss inn i gråsonene

og motivene ikke er pur egoisme og hensynsløshet, men tilsynelatende det motsatte.

Barn er vårt ømmeste punkt, for vi har alle vært barn, og med den sårbarheten vi hadde som barn, ble vi preget på godt og vondt. Jesus sier: *Den som gjør seg selv liten som dette barnet, han er den største i himmelriket.* Jeg vet ikke om jeg vil det. Kan du huske barndommen din? Kanskje kan du si at den var bekymringsløs og sorgfri? Mon det. Som barn var vi overgitt våre foreldre eller andre omsorgspersoner. Mange av dem var trygge mennesker, men ikke alle og ikke alltid. Det tar tid før barn lærer seg å filtrere. De voksnes humør og handlinger setter spor i barnesinnet. Frykt, utrygghet, sinne og trass kommer ikke fra barnets indre, men er naturlige reaksjoner ytre opplevelser. Det kan være opprivende å være barn, og inni enhver av oss, finnes det lille barnet fortsatt. Graver vi riktig dypt, kan vi gjenkjenne noen følelser som lever sitt eget liv og preger oss den dag i dag. Jesus sier at vi må vende om og bli som barn igjen for å komme inn i himmelriket, men orker vi igjen å bli sårbare og vergeløse? Barnet i oss er vårt ømmeste punkt.

Men barnet i oss er også vårt håp og verdens håp! Hvis vi erkjenner vår sårbarhet, hvis vi, som Jesus sier, *vender om fra*

vår godt beskyttede voksenhet, hvis vi gir avkall på kontrollen, masken og den hardhudetheten vi har tilegnet oss for å beskytte oss selv, hvis vi igjen får kontakt med barnet inni oss, det barnet som møter sine omgivelser ufiltrert og åpent, da har vi også mulighet til å bli åpne for den grenseløse kjærligheten fra Universets Herre, han som har skapt månen og stjernene, men likevel husker på og tar seg av menneskebarnet (Salme 8).

Og i det vi forstår at Himmelen og jordens skaper har elsket oss slik, ja, at han selv har blitt menneske for å kunne åpne veien inn i sitt rike for oss, da kan vi ikke unngå å anerkjenne at alle andre mennesker også har den samme verdien og er elsket på samme måte som vi. Hvordan kan vi da *ikke* følge Jesu eksempel og gå inn i vår tid, inn i vår verden og inn i de gjerninger som ligger klar for oss, og kjempe for alle menneskers rett til menneskeverd og et godt liv? Når vi kan se oss selv og de andre slik Gud ser på oss; som sine barn, da er det håp.

Jesus sier: *Den som tar imot et slikt lite barn i mitt navn, tar imot meg.* Så sterkt identifiserer altså Gud seg med mennesket: I barnet i krybben som vi igjen snart skal samles om, finner vi Gud.

I treåringen fra Syria som drev i land på en strand i Tyrkia,
finner vi Gud.

I den trassige skrikerungen hos naboen, finner vi Gud.

I vårt eget barn eller barnebarn finner vi Gud.

Og Gud finner vi også i gatebarnet i Tallinn som for noen år
siden inspirerte meg til å skrive en salme om disse minste, de
som en dag skal bli de største i himmelriket.

Ære være Faderen og Sønnen og Den hellige Ånd som var, er og
blir én sann Gud fra evighet og til evighet. Amen.

HERRE JESUS, DU ER VÅR BROR

1. Herre Jesus, du er vår bror.
Uten ære kom du til jord,
og i natten søker du ly
blant de glemte barn i vår by.
Den som ingen verdighet har,
vil du løfte opp til din Far!
La oss se ditt ansikt på jord
i vår minste søster og bror.*

2. Herre, du som elsker de små,
smertens veier ville du gå!
Ydmykt bar du korstre og slag
og gav håp til verden i dag.
Hvert et barn som ber om sin rett,
deres tårer, de har du sett.
Vis oss veien dit hvor de bor,
til vår minste søster og bror.

3. Herre Jesus, du som var død,
deler ut til verden ditt brød.
Du som lå i grav under lin,
duker bord og skjenker oss vin.
Til hvert barn som ingen gir mat,
byr du frem ditt beger og fat.
La oss i vår søster og bror
se ditt ansikt rundt våre bord.

4. Herre Jesus, du er vår venn.
Du skal én gang komme igjen!
Du skal kjenne den som er glemt,
finne frem til det som er gjemt.
For de barn som ingen gir trøst,
ber du oss å bruke vår røst.
Du er nær oss her hvor vi bor
i vår minste søster og bror.

*Matt 25,40

Tekst: Astrid Sætrang Morvik (c) 2009
Mel: NoS 879; Bi på Herren, være ved godt mot.